

Opinie o działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Regularnie, co miesiąc pytamy Polaków o opinię na temat działalności Sejmu, Senatu i prezydenta, a w ostatnim czasie również Trybunału Konstytucyjnego. W czerwcu oceny parlamentu pozostają stabilne, poprawiły się notowania prezydenta, natomiast TK – pogorszyły się¹.

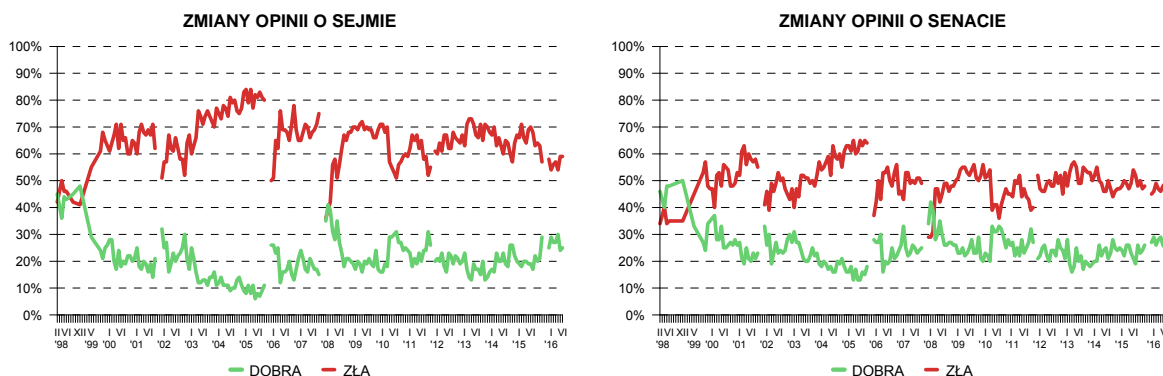
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Czerwcowe notowania parlamentu są zbliżone do ubiegłomiesięcznych. Pozytywnie o działalności każdej z izb wypowiada się co czwarty badany (po 25%). Niezadowoleni z pracy posłów stanowią blisko trzy piąte Polaków (59%), a z pracy senatorów – niemal połowę (49%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany V – VI '16
		2015							2016							
		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		
		w procentach														
Sejm	dobra	19	17	22	20	21	29	25	29	27	27	30	24	25	+1	
	zła	70	68	63	64	63	57	58	54	56	57	54	59	59	0	
	Trudno powiedzieć	11	15	15	16	16	14	17	17	17	16	16	17	16	-1	
Senat	dobra	21	19	26	23	24	26	27	29	26	28	29	26	25	-1	
	zła	54	52	48	50	47	48	45	46	49	47	46	48	49	+1	
	Trudno powiedzieć	25	29	26	27	29	26	28	25	25	25	25	26	26	0	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (313) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 2–9 czerwca 2016 roku na liczącej 1002 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych przeważają negatywne opinie o działalności izby niższej parlamentu. Na tle innych, relatywnie lepiej oceniają ją najmłodsi respondenci (18–24 lata) i mający od 45 do 54 lat, osoby deklarujące wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne, badani z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* poniżej 1400 złotych, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu oraz identyfikujący się z polityczną prawicą. Natomiast pod względem niezadowolenia z pracy posłów wyróżniają się ankietowani mający wyższe wykształcenie, mieszkańcy największych aglomeracji, uzyskujący dochody *per capita* wynoszące 2000 złotych lub wyższe, praktykujący religijnie 1–2 razy w miesiącu, rzadziej lub w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych, a także deklarujące poglądy lewicowe lub centrowe.

Dobre oceny działalności Sejmu przeważają nad głosami krytyki jedynie w elektoracie Prawa i Sprawiedliwości. W pozostałych, w mniejszym (Kukiz’15) lub większym (Nowoczesna) stopniu dominują opinie negatywne.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	49	36	15
Kukiz’15	19	66	14
PO	17	74	9
Nowoczesna	9	83	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	24	59	18
Niezamierzający głosować	17	61	22

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W czerwcu oceny głowy państwa są najlepsze spośród rejestrowanych w trakcie tej kadencji. Przez ostatni miesiąc przybyło zadowolonych z prezydentury Andrzeja Dudy (wzrost o 5 punktów procentowych, do 55%) i minimalnie ubyło oceniających ją negatywnie (spadek o 3 punkty, do 36%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany V – VI '16
	2015							2016						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
	w procentach													
Dobra	45	50	33	39	42	42	43	47	47	51	49	50	55	+5
Zła	47	40	15	25	22	20	40	38	38	37	37	39	36	-3
Trudno powiedzieć	8	10	52	36	36	38	17	15	15	12	14	11	9	-2

Do lipca 2015 roku oceny dotyczyły prezydenta Bronisława Komorowskiego

Pod względem pozytywnych ocen prezydentury Andrzeja Dudy wyróżniają się ankietowani w wieku 45–54 lata, mieszkańcy wsi, osoby mające wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, uzyskujący dochody *per capita* poniżej 1000 złotych, niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej, a także biorący udział w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu oraz deklarujący prawicowe poglądy polityczne. Z kolei opinie negatywne pojawiają się relatywnie często wśród mieszkańców największych miast, najlepiej wykształconych, badanych z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach na osobę, nieuczestniczących w praktykach religijnych lub robiących to kilka razy do roku, identyfikujących się z lewicą lub centrum.

Zadowoleni z działalności głowy państwa dominują wśród zwolenników PiS i ruchu Pawła Kukiza, natomiast niezadowoleni przeważają w elektoracie PO i Nowoczesnej. Najbardziej homogeniczne oceny deklarują sympatycy partii rządzącej oraz Nowoczesnej. W przypadku dwóch pozostałych elektoratów są one bardziej zróżnicowane.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	97	2	1
Kukiz'15	73	24	2
PO	33	60	7
Nowoczesna	17	80	3
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	50	30	20
Niezamierzający głosować	42	39	19

Nastawienie do obecnej prezydentury pokrywa się w znacznym stopniu z preferencjami z drugiej tury wyborów prezydenckich. Z uznaniem o działalności Andrzeja Dudy jako głowy państwa wypowiada się ogromna większość tych, którzy oddali wówczas na niego głos, natomiast trzy czwarte wyborców Bronisława Komorowskiego wypowiada się o niej z dezaprobatą.

Tabela 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	88	8	4
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	18	75	8
Niegłosujący	48	35	17

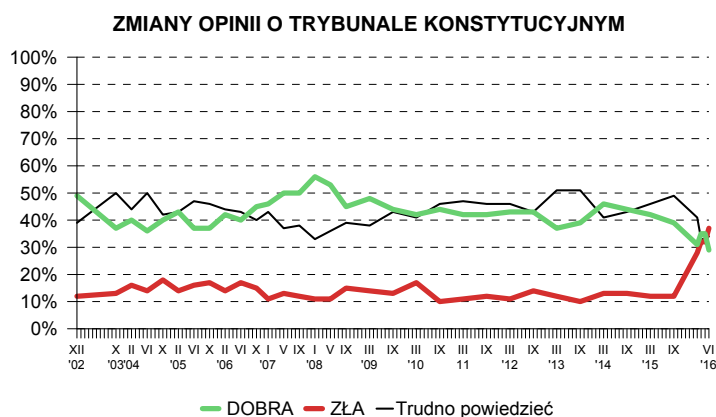
OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Wizerunek Trybunału Konstytucyjnego, który po ostatnich wyborach parlamentarnych znalazł się w centrum sporu politycznego, istotnie się pogorszył. Odkąd monitorujemy opinie o działalności tej instytucji (czyli od 2002 roku), jej notowania nigdy nie były tak złe jak w ostatnich miesiącach. W czerwcu krytycyzm wobec Trybunału jeszcze się pogłębił, a obecne oceny jego funkcjonowania są najgorsze spośród dotychczas rejestrowanych.

Po raz pierwszy również brak zaufania do tej instytucji góruje nad uznaniem dla jej pracy. Od maja odsetek wypowiadających się negatywnie o działalności TK zwiększył się do 37% (wzrost o 5 punktów procentowych) i w zbliżonym stopniu ubyło badanych będących przeciwnego zdania (spadek o 6 punktów, do 29%).

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskaźniki respondentów według terminów badań												Zmiany V – VI '16	
		IX '11	III '12	IX '12	III '13	IX '13	III '14	IX '14	III '15	IX '15	III '16	IV '16	V '16		VI '16
		w procentach													
dobra		42	43	43	37	39	46	44	42	39	31	35	35	29	-6
zła		12	11	14	12	10	13	13	12	12	28	32	32	37	+5
Trudno powiedzieć		46	46	43	51	51	41	43	46	49	41	33	33	34	+1

Na tle innych, działalność Trybunału Konstytucyjnego lepiej oceniają osoby mające wyższe wykształcenie, mieszkańcy największych miast, uzyskujący najwyższe dochody *per capita* (2000 zł i więcej), deklarujący lewicowe lub centrowe poglądy polityczne, a także popierający PO lub Nowoczesną. Z kolei złą opinię o funkcjonowaniu tej instytucji relatywnie często wyrażają mieszkańcy średniej wielkości miast (od 20 tysięcy do 99 999 mieszkańców), uzyskujący wysokie dochody *per capita* (od 1400 do 1999 zł), niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej, najbardziej zaangażowani w praktyki religijne, identyfikujący się z prawicą, a także zwolennicy PiS i Kukiz'15.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	56	22	22
Nowoczesna	47	24	29
PiS	21	49	30
Kukiz'15	18	45	36
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	31	35	35
Niezamierzający głosować	20	36	44

★

★

★

Czerwiec nie przyniósł istotnych zmian pod względem postrzegania prac parlamentarzystów przez Polaków. W ocenach funkcjonowania obu izb nadal przeważa dezaprobata. Poprawiły się natomiast oceny prezydentury Andrzeja Dudy, które są obecnie najlepsze spośród dotychczas rejestrowanych. Należy jednak podkreślić, że opinie o działalności głowy państwa nadal pozostają bardzo zróżnicowane: wprawdzie ponad połowa Polaków jest z niej zadowolona, niemniej jednak aż ponad jedna trzecia ma zastrzeżenia. Bardziej krytyczne niż w ostatnich miesiącach i, ogólnie rzecz biorąc, rekordowo złe są oceny funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego – jego wizerunkowi w coraz większym stopniu szkodzi przedłużający się konflikt z partią rządzącą, skutkujący paraliżowaniem jego pracy.

Opracował
Michał FELIKSIĄK